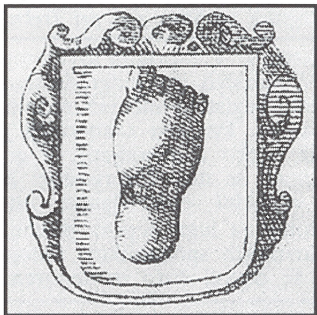
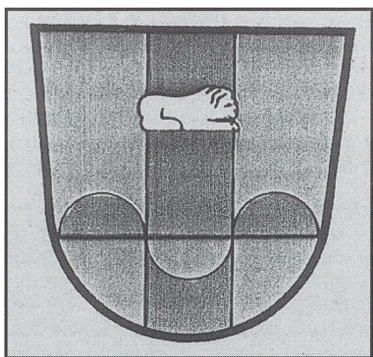

Šentrupert z okrog 350 prebivalci je zelo staro naselje. Celotno staro jedro okrog mogočne gotске cerkve je nedvomno pomemben kulturno-zgodovinski spomenik. Cerkev Sv. Ruperta sodi med najpomembnejše primerke gotске arhitekture v Sloveniji. V neposredni okolici kraja so še druge zanimivosti, med njimi sijajna arhitektura baročne cerkve Sv. Frančiška na Veseli gori, kjer je tudi Knečki muzej, grad Škrljevo z izjemno zgodnesrednjeveško arhitekturo in nenazadnje že skoraj pravljično slikovita panorama vinskih gor, ki na severu kot amfiteater obkrožajo kraj.

Grb Mokronoga

Mokronog je bil v srednjem veku v tem prostoru edini trg in tudi največji kraj. Zdaj ima okrog 700 prebivalcev, kar je za četrtno manj kot pred 100 leti. V jedru kraja je trg razviden še danes, na to, da je bil obzidan, pa spominja še danes obstoječi obrambni stolp, Strelov turn. Razvaline nekdanj mogočnega gradu nad trgov so danes nekoliko urejene in so še donedavna predstavljale eno od prizorišč pomembne turistične prireditve v kraju, to je Tradicionalne dolenske kresne noči. Kraj je obdržal staro tradicijo sejmov. Zalostna gora tik nad Mokronogom je zelo znana božja pot. V Gorenjem Mokronogu pri cerkvi Sv. Petra je tudi v slovenskem merilu pomembna romanska kostnica iz sredine 13. stoletja.

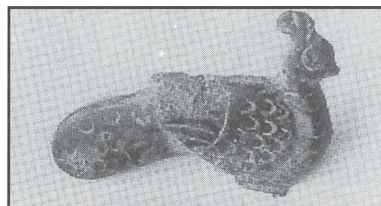
Grb mesta Trebnje

Dobrnich je središče Dobrniške kotline. V kraju, ki ima zanimiv floris manjšega trga, izstopa župnijska cerkev, v kateri je tudi doprsni kip Friderika Barage in z njim poudarjeno vedenje, da je bil veliki misijonar tu krščen. Malo stran od Dobrnica, pri Knežji vasi, stoji gradič Mala vas, rojstna hiša Friderika Barage, v kateri sta urejeni tudi spominski sobi.

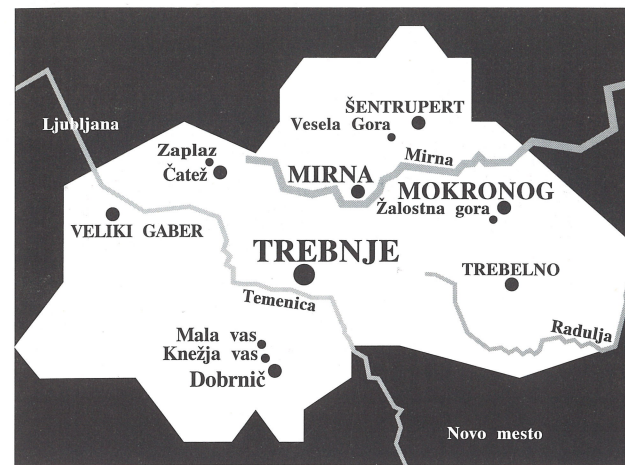
Freska na knečki hiši na Kozjeku, na njej sv. Florijan in grad Kozjek

Med večje kraje v občini sodita tudi Veliki Gaber in Čatež. Nad Čatežem na Zaplazu je znana božjapotna cerkev Marije Pomočnice. V kraju je vsakoletna kulturno-turistična prireditev Od Litije do Čateža.

Bronasta sponka v obliki pava iz antičnega groba na Pristavi pri Trebnjem

V krajih občine Trebnje ni tako velikih in atraktivnih zanimivosti, kot so npr. Postojnska jama, Bled ali Bohinj, so pa male očarljive lepote in zanimivosti, ki vedoželjnega obiskovalca bogatijo vedno znova.

v obliku

TEMENICE in MIRNE

fotografija na prvi strani: Sandi Leskovec, Sejalka, relief v lesu, 1984

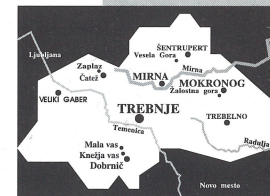
INFORMACIJE

i turistično
informacijski
center

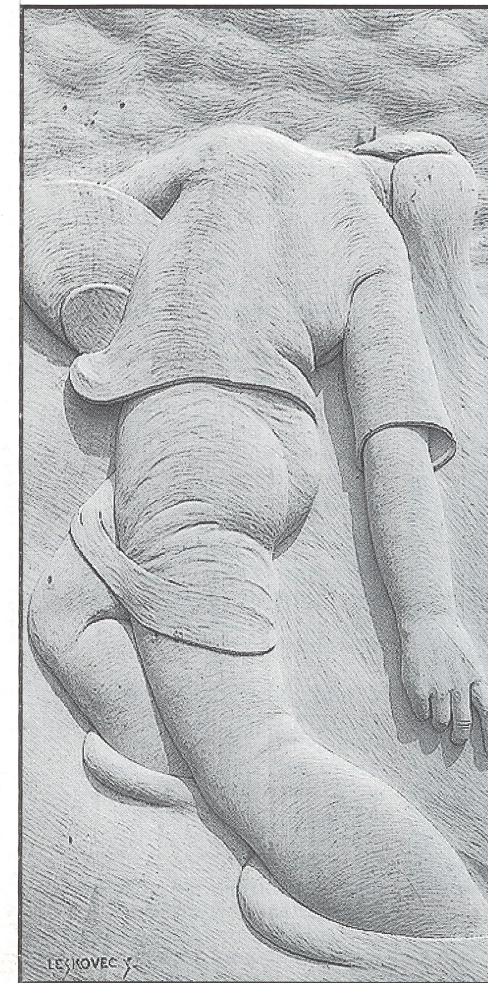
68210 Trebnje, Baragov trg 1, Slovenija
tel. + 386 68 44 717
fax. + 386 68 44 717

Besedilo: France Režun
Izdajatelj in založnik: Skupščina občine Trebnje
Oblikovanje in realizacija: STUDIO 5
Naklada: 3.000 izvodov
marec 1994

OBČINA
TREBNJE

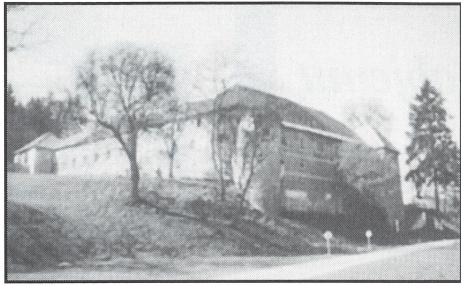

v obliku

Slovenija

TEMENICE in MIRNE

Trebanjski grad pred obnavljanjem

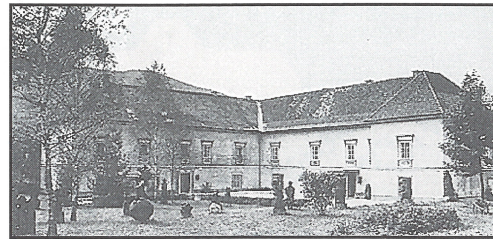
Občina Trebnje spada med manjše občine v Sloveniji, saj meri njena površina le 308 km². Zavzema osrednji del Dolenjske, njene sosede pa so grosupeljska, litijska, sevniška in novomeška. Glede na večje naravne enote ta prostor izrazito vključuje Temenico. Večji del severno in severovzhodno od nje je še alpski svet z gosto mrežo vodotokov, medtem ko je svet južno od Temenice že kraški in se vode izgubljajo pod zemljo.

Freska iz 2. pol. 15. stol. v 'upnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika na Mirni

Izstopajo tri dovolj zaključene manjše naravne enote, kot sta Temeniška in Mirenska dolina, z nekoliko višjim gričevnatim in hribovitim obrobjem ter Dobrniška kotlina z okoliškimi kraškimi planotami. Dobro polovico tega prostora prekriva gozd, ostalo pa so obdelovalne površine.

V tem prostoru je veliko naravnih lepot in tudi nekaj zanimivosti. Med naravne lepote sodi predvsem nežna, mehka in valovita pokrajina dolenjskih gričev, lepota nekaterih dolin, posebej še Mirenske in doline Radulje, med zanimivosti pa soteska Radulje proti Klevevžu, kraške jame. Ta svet je bil naseljen že v stari kameni dobi, o čemer pričajo nekateri sledovi v Veliki jami, o naselitvi v mlajši kameni dobi pričajo sledovi mostiščarskih naselij pri Šentrupertu in Brezovici, o naselitvi v ilirsko-keltskem obdobju pa številne gomile in sledovi gradišč, ki so posebno pogosti v Mirenski dolini in na okoliških hribovih.

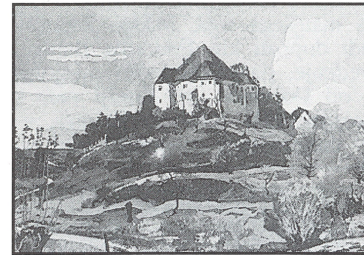
Galerija likovnih samorastnikov v Trebnjem

V rimskem obdobju je bila zelo gosto poseljena Temeniška dolina, po kateri je vodila tudi rimska cesta Emona - Siscia - Singidunum. Takrat je bila na prostoru današnjega Trebnjega večja rimska vojaška postojanka Praetorium Latobiorum. V srednjem veku in kasneje so bili tu zgrajeni številni gradovi in množica cerkva, med katerimi so nekatere tudi umetnostno zgodovinsko zelo imenitne. In kakšen je današnji utrip življenja? Danes je v tem prostoru poleg nekaterih večjih naselij, kot so Trebnje, Mirna, Šentrupert, Mokronog in Veliki Gaber, predvsem veliko število majhnih, v glavnem gručastih naselij, vseh je kar 215. Kot da so hoteli ljudje vsak lep košček zemlje tudi naseliti.

Boris Kobe: Šentrupert

Po popisu iz leta 1991 je bilo v občini 5.390 gospodinjstev, od katerih jih je 2.858, tj. 53 % imelo kmečko gospodarstvo. Povprečno gospodinjstvo je imelo takrat 3,3 člana, kar je bilo nad republiškim povprečjem, ki je znašalo 3,1. Preseneča, da se število ljudi v tem prostoru v zadnjih 120 letih ni bistveno povečalo: leta 1869 jih je bilo 17.036, po popisu iz leta 1991 pa 17.722. Najvišji vzpon v vmesnem obdobju je bil 1948 z 19.093 prebivalci. Pred 120 leti se je večina ljudi preživljala s kmetijstvom, medtem ko si danes večina služi kruh z delom v industriji, obrti in v drugih dejavnostih. Razen prvih industrijskih objektov med obema vojnoma na Mirni in v Mokronogu se je začela industrija razvijati šele v zadnjih desetletjih, predvsem po letu 1960, ko so z izgradnjo avtomobilske ceste Ljubljana - Zagreb postali ti kraji manj odročni.

Boris Kobe: Grad Škrlevo

Danes ustvarja ta industrija okrog 67% družbenega proizvoda občine, sledi kmetijstvo z 11 % deležem, pomemben delež pa ima tudi dejavnost obrti in osebnih storitev.

Semanji dan v Mokronogu

Med industrijskimi panogami sta najbolj zastopani kovinsko-predelovalna in živilska industrija, pomembni pa sta tudi elektroindustrija in tekstilna industrija. Najpomembnejše podjetje kovinsko predelovalne industrije je TRIMO, živilsko industrijo predstavljata predvsem DANA in KOLINSKA na Mirni, elektroindustrijo ISKRA v Mokronogu in TEM na Čatežu, tekstilno industrijo pa obrat novomeškega LABODA.

Dobrnič, trško jedro

Velikega pomena za gospodarstvo občine je kmetijstvo, ki razpolaga z 11.470 ha obdelovalnih površin in je v zadnjih dveh desetletjih doseglo kar lep napredek. Nekoč pretežno ročno delo je zamenjala kmetijska mehanizacija, ki pa žal zaradi majhnih kmetij (povprečje 2,6 ha obdelovalnih površin na kmetijo!) ne more biti dovolj uporabljena.

Vinogradi na Stari gori pri Trebnjem

V kmetijstvu je v ospredju živinoreja, sledijo poljedelstvo, sadjarstvo in vinogradništvo. V občini je bilo v letu 1993 registriranih 345 rednih obrtnikov in 79 popoldancev. Po novi zakonodaji je v občini registriranih preko 150 podjetij. V gostinstvu in turizmu možnosti še niso izkoriščene. Za razvoj teh dejavnosti je v občini veliko danosti: to so predvsem ugodna prometna lega, lepota pokrajine, veliko kulturno-zgodovinskih spomenikov, mnoge etnografske zanimivosti in še dovolj čisto in neobremenjeno okolje.

S čebelarstvom do dopolnilnega zaslužka

V občini je organizirano osnovno šolstvo in otroško varstvo ter zdravstveno in socialno varstvo. Nekatere oddelke srednjih šol organizira Center za izobraževanje in kulturo.

Trebnje, ki je v letu 1992 postalo mesto, ima okrog 3.000 prebivalcev in je središče občine. V kraju je vredna ogleda Galerija likovnih samorastnikov, grad, ki je v obnavljanju in katerega lastnik je bil med leti 1812 in 1824 pozneje svetovno znani misijonar škof Friderik Baraga, župna cerkev in obokane kleti pod župniščem. Pomembnejši vsakoletni prireditvi v kraju sta Razstava domače obrti in posebej kulturno-turistična prireditve Iz trebanjskega koša.

Mirna ima okrog 1.500 prebivalcev in je pomembno industrijsko središče v občini. Zelo lepa je dolina proti razvalinam gradu, pod katerim je večje kopališče. Na Mirni je vredna ogleda tudi župna cerkev s srednjeveškimi freskami, v okolici pa baročna kapela, kot edini ostanek gradu Lanšprež, v kateri je pokopan slovit evropsko znani čebelar Peter Pavel Glavar. Nad Mirno je lepa izletniška točka Debenec s planinsko kočjo.